

# INFORMACIJU O MJERAMA U OKVIRU DRUGOG PAKETA EKONOMSKIH MJERA VLADE CRNE GORE U OBLASTI POREZA, CARINA I ZARADA, U CILJU UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH EFEKATA OD EPIDEMIJE NOVOG KORONA VIRUSA COVID19

U okviru drugog paketa Vladinih mjera podrška privredi i građanima, u cilju ublažavanja negativnih efekata od epidemije korona virusa, predlaže se donošenje mjera u sljedećim oblastima:

1. Olakšice u cilju pospješivanja likvidnosti privrede kroz umanjeње roka povraćaja PDV-a i produženje roka limita izloženosti carinske garancije za odloženo plaćanje carinskog duga;
2. Stvaranja dodatnog fiskalnog prostora za implementaciju mjera Vlade Crne Gor kroz umanjeње zarada za grupe poslova A i B u čl. 22, 23 i 24 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru u periodu trajanja drugog paketa mjera;
3. Instrumenti finansijske podrške
4. Obustava prinudne naplate, u cilju socio-ekonomske zaštite privrednih subjekata u djelatnostima čiji je rad zabranjen naredbom Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije

## 1. OLAKŠICE U CILJU POSPJEŠIVANJA LIKVIDNOSTI

Odredbama člana 50 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 65/01, 12/02, 38/02, 72/02, 21/03, 76/05, 4/06, i Službeni list Crne Gore", br. 16/07, 3/10, 40/11, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, i 50/17) propisano je da se povraćaj PDV-a vrši na zahtjev poreskog obveznika u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave za obračun poreza na dodatu vrijednost.

U uslovima otežanog poslovanja ili nemogućnosti poslovanja pojedinih privrednih subjekata u novonastalim okolnostima, potrebno je sačuvati likvidnost privrednih subjekata u cilju održivosti i oporavka poslovanja. Skraćenje roka za povraćaj poreza na dodatu vrijednost uz ostale subvencije koje će Vlada dodijeliti privrednicima će olakšati nastavak poslovanja i sačuvati radna mjesta, što je jedan od važnijih prioriteta.

U cilju realizacije ovih mjera u dijelu povraćaja PDV, potrebno je da Poreska uprava preduzme sve zakonom predviđene aktivnosti u cilju utvrđivanja osnovanosti zahtjeva za povraćaj i, shodno tome, realizacije povraćaja PDV-a u roku od najviše 45 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ukoliko poreski obveznik ima dospjelih, a neizmirenih drugih poreskih obaveza, iste će se izmiriti iz PDV kredita, a za preostali dio će se izvršiti povraćaj u navedenom roku.

Pored navedenog, privrednim subjektima carinskim dužnicima kojima je zabranjeno obavljanje djelatnosti usljed epidemije, a u cilju pospješivanja likvidnosti, potrebno je omogućiti odlaganja plaćanja carinskog duga od 60 dana od dana prihvatanja carinske deklaracije, shodno zahtjevu

dužnika. S tim u vezi, predlaže se donošenje Uredbe o odlaganju naplate carine i poreza na dodatnu vrijednost nastalih prilikom uvoza proizvoda, a u skladu sa odredbama člana 12 stav 1 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list CG", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18 i 55/), kojim je dato ovlaštenje Vladi da svojim propisom utvrdi uslove za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja koja pripadaju budžetu države.

## **2. STVARANJA DODATNOG FISKALNOG PROSTORA ZA IMPLEMENTACIJU MJERA VLADE CRNE GORE**

U cilju stvaranja dodatnog fiskalnog prostora za implementaciju vladinih mjera podrške privredi i građanima i pospješivanja konsolidacije javnih finansija, predlaže se umanjeње zarade zaposlenih u javnoj upravi, kategorisanih u okviru grupe poslova A i B u čl. 22, 23 i 24 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, za period od dva mjeseca, u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, kroz donošenje Odluke o obračunskoj vrijednosti koeficijenta za zaposlene u javnom sektoru za fiskalnu 2020. godinu.

Pravni osnov za donošenje odluke sadržan je u članu 12 st. 1 i 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list CG", br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18 i 34/19), kojima je utvrđeno da se osnovna zarada zaposlenog za puno radno vrijeme i standardni radni učinak utvrđuje množenjem koeficijenta predviđenog za grupe i podgrupe u koje je raspoređeno njegovo zvanje sa obračunskom vrijednošću koeficijenta koju utvrđuje Vlada Crne Gore. Obračunsku vrijednost koeficijenta predlaže Vladi organ državne uprave nadležan za poslove budžeta, nakon obavljenih pregovora sa predstavnicima reprezentativnih sindikata.

U skladu sa citiranom odredbom, Ministarstvo finansija je obavilo pregovore sa ovlašćenim predstavnicima reprezentativnih sindikata Crne Gore (Unija slobodnih sindikata Crne Gore i Savez sindikata Crne Gore ), nakon kojih je predloženo da se za fiskalnu 2020. godinu bruto obračunska vrijednost koeficijenta utvrdi u iznosu od 90€, odnosno u nepromijenjenom iznosu u odnosu na prethodnu godinu, uz izuzetak da se obračunsa vrijednost koeficijenta za zaposlene u grupi poslova A i B u čl. 22, 23 i 24 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, za mjesec maj i jun 2020. godine, umani za 50% tako da ona iznosi 45€. Ovlašćeni predstavnici reprezentativnih sindikata su elektronskim putem dana 22. aprila 2020. Godine, obavijestili Ministarstvo finansija da su saglasni sa predloženom obračunskom vrijednošću koeficijenta u visini od 90,00€ za zaposlene u javnom sektoru za 2020. godinu.

Predloženim smanjenjem očekuje se stvaranje uštede u iznosu od cca 400.000€ mjesečno, odnosno 800. 000 € za period trajanja ove mjere.

## **3. INSTRUMENTI FINANSIJSKE PODRŠKE**

U cilju obezbijediivanja adekvatne podrške implementaciji drugog seta vladinih ekonomskih mjera podrške privredi, potrebno je nove kreditne linije Investicionog razvojnog fonda dizajnirati na način da budu komplementarne mjerama Vlade.

Kako bi se stvorile pretpostavke za adekvatnu implementaciju mjera, potrebno je izmjeniti Godisnji plan rada IRF-a za 2020.godinu, i isti prilagodi postojećim okolnostima postojanja COVID-19 pandemije, na način da se uključi „pružanje hitne kreditne podrške za likvidnost

preduzetnika, malih, srednjih i velikih privrednih drustava u cilju obezbjedjenja odgovora na negativne konsekvence izazvane pandemijom COVID-19“, kao i da se u saradnji sa Centralnom bankom Crne Gore, pojednostave procedure za odobravanje kredita.

#### **4. OBUSTAVA PRINUDNE NAPLATE, U CILJU SOCIO-EKONOMSKE ZAŠTITE PRIVREDNIH SUBJEKATA U DJELATNOSTIMA ČIJI JE RAD ZABRANJEN NAREDBOM MINISTARSTVA ZDRAVLJA U CILJU SUZBIJANJA EPIDEMIJE**

U skladu sa ekonomskim mjerama Vlade Crne Gore i nadležnih javnopravnih oragana na ublažavanju negativnih efekata epidemije virusa COVID-19, a uvažavajući činjenicu da nije zvanično uvedeno vanredno stanje, smatramo da je odlaganje izvršenja u započetim izvršnim postupcima pravično i komplementarno tim mjerama, jer će, nesumnjivo, dodatno doprinijeti socijalnoj zaštiti građana, kao i zaštiti ekonomske snage privrednih subjekata za vrijeme aktuelnog stanja prouzrokovano epidemijom. Naime, odlaganjem izvršenja za određeno vrijeme, koje se, u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju, na zahtjev izvršnog povjerioca može odrediti u trajanju do godinu dana građani na čijim se sredstvima na računu sprovodi izvršenje, a pogotovo oni kojima se obustavlja dio od zarade ili penzije radi naplate potraživanja izvršnih povjerilaca, kao i oni prema kojima se naplata potraživanja vrši prodajom njihovih nepokretnosti, biće dodatno socijalno zaštićeni, dok će odlaganje plaćanja novčanih obaveza privrednih subjekata koji imaju status izvršnih dužnika povećati njihovu ekonomsku moć i u značajnom mjeri pomoći uspješnom prevazilaženju negativnih efekata epidemije.

Dakle, odlaganje izvršenja za određeno vrijeme dok traje aktuelno stanje u vezi sa virusom COVID-19 u skladu je sa društvenom odgovornošću, a u okvirima zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, jer će svim kategorijama dužnika, u zakonom zasnovanoj proceduri donošenja odluka o odlaganju izvršenja, olakšati prevazilaženje postojećeg ekonomskog stanja.